

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-200/21 – 1

Lieta C-200/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 31. marts

Iesniedzējtiesa:

Tribunalul București (Rumānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 25. februāris

Apelācijas sūdzības iesniedzēji:

TU

SU

Atbildētājas:

BRD Groupe Sociétés Générale SA

Next Capital Solutions Limited

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

[..] *Tribunalul București* [Bukarestes apgabaltiesa], Sestā Palāta [..]

[..] 2021. gada 25. februāra lēmums

Apelācijas sūdzības iesniedzēji: TU un SU [..]

Atbildētājas: *NEXT CAPITAL SOLUTIONS LIMITED*, kuru pārstāv *SC EOS KSI ROMANIA SRL* ar juridisko adresi Bukarestē [..] un *BRD GROUPE SOCIETE GENERALE S.A.* ar juridisko adresi Bukarestē [..]

Lietā, kuru ierosināja prasītāji TU un SU pret atbildētājām *Next Capital Solutions Limited*, kuru pārstāv *SC EOS KSI România SRL*, un *BRD Groupe Société Générale S.A.* un kuras priekšmets ir piespiedu izpildes apstrīdēšana pēc prasītāju iesniegtās apelācijas sūdzības par *Judecătoria Sectorului 1* [Bukarestes 1. sektora pirmās instances tiesas] 2020. gada 3. jūlija spriedumu civillietā [..], *Tribunalul București* kā apelācijas instances tiesa 2021. gada 25. februāra atklātā tiesas sēdē pasludina šo spriedumu.

SPRIEDUMS

Eiropas Savienības Tiesai tiek uzdots šāds prejudiciālais jautājums:

– Vai Direktīva 93/13 nepieļauj tādu valsts tiesību normu kā tiesību norma, kas izriet no Rumānijas Civilprocesa Kodeksa VI daļas 712. un nākamajiem pantiem, saskaņā ar kuru ir paredzēts 15 dienu termiņš, kurā parādnieks, apstrīdot piespiedu izpildi, var atsaukties uz izpildes rīkojuma pamatā esošā līguma noteikuma negodīgu raksturu, ja prasības konstatēt izpildes rīkojumā negodīgu noteikumu esamību celšanai tiesā nav piemērojami nekādi [noilguma] termiņi un minētajā tiesvedībā parādniekam ir paredzēta iespēja lūgt apturēt izpildes rīkojuma piespiedu izpildi saskaņā ar Civilprocesa Kodeksa 638. panta 2. punktu?

Motīvi:

I. Faktiskie apstākļi:

- 1 2007. gada 18. oktobrī *BRD Groupe Société Générale S.A.* kā aizdevēja un TU kā aizņēmējs noslēdza kredītlīgumu [..]. 2009. gada jūnijā atbildētāja *BRD S.A.* noslēdza kredīta cesijas līgumu, ar kuru tā nodeva *IFN Next Capital Finance S.A.* savu kredītu, kas izriet no ar prasītāju noslēgtā līguma; pēc tam 2009. gada augustā *IFN Next Capital Finance S.A.* nodeva kredītu atbildētājai *Next Capital Solutions Limited*.
- 2 Lai izpildītu izpildes rīkojumu, kuru veidoja kredītlīgums [..], atbildētāja *Next Capital Solutions Limited*, ar kapitāla administratora *S.C. EOS K.S.I. România S.R.L.* starpniecību, 2015. gada 23. februārī vērsās *Biroul executorului judecătoresc* [Tiesu izpildītāju birojā] [..], kas ar 2015. gada 23. februāra protokolu [..] uzsāka piespiedu izpildes procedūru **[oriģ. 2. lpp.]**.
- 3 2015. gada 24. februārī tiesu izpildītājs izdeva maksājuma rīkojumu ar saistīto ķīlas nodibināšanu, ar kuru uzlika parādniekam pienākumu vienas dienas laikā no maksājuma rīkojuma saņemšanas vai tā atstāšanas parādnieka dzīvesvietā izpildīt izpildes rīkojumu, kuru veidoja ar *BRD* noslēgtais kredītlīgums [..], samaksājot kreditoram cesionāram šādas summas: 39 176,36 RON (Rumānijas lejas) par atlikušo parādu un 5357,08 RON par izpildes izdevumiem. Tajā pašā dienā tiesu izpildītājs arī apķīlāja esošos un nākotnes finanšu aktīvus Rumānijas lejas un ārvalstu valūtā, kurus parādnieks TU glabāja dažādās kredītiestādēs atvērto kontos, vienlaikus informējot par to parādnieku.

- 4 Izpildes dokumenti (2015. gada 24. februāra izpildes procedūras uzsākšanas protokols, 2015. gada 24. februāra maksājuma rīkojums, izpildes izdevumu aprēķināšanas protokols, piespiedu izpildes uzsākšanas protokols, izpildes rīkojums, 2015. gada 24. februāra paziņojums par apķīlāšanu un apķīlāšanas akts) tika nodoti prasītājam 2015. gada 2. martā.
- 5 Pēc tam ar 2015. gada 6. marta aktu par trešās personas mantas apķīlāšanu tiesu izpildītājs apķīlāja no trešās personas 1/3 no parādnieka ikmēneša ienākumiem, kurus trešā persona *Total Prest 2000 S.R.L.* bija parādā pēdējam minētajam, vienlaikus izsniedzot atbilstošu paziņojumu, kas tika paziņots parādniekam 2015. gada 13. martā, atstājot paziņojumu pastkastē parādnieka dzīvesvietā.
- 6 2015. gada 17. martā prasītājs reģistrēja tiesu izpildītāja reģistrā sūdzību, ar kuru paziņoja par savu nodomu apstrīdēt *EOS K.S.I. România* aprēķināto atlikušo parādu un 2015. gada 5. augustā kā parādnieks, kuram veic piespiedu izpildi [...], prasītājs lūdza apstiprināt maksājuma saistību uz 6 mēnešiem ar ikmēneša summu 500 RON, sākot no septembra.
- 7 2018. gada 6. decembrī tiesu izpildītājs izdeva maksājuma rīkojumu ar saistīto hipotēkas nodibināšanu, ar kuru uzlika parādniekam pienākumu 15 dienu laikā no maksājuma rīkojuma saņemšanas vai tā atstāšanas parādnieka dzīvesvietā izpildīt izpildes rīkojumu, samaksājot kreditoram šādas summas: 40 849,67 RON par atlikušo parādu, kas ir kredīts, par kuru uzkrājas procenti līdz pilnīgai parāda nomaksai, un 5437,08 RON par izpildes izdevumiem, pretējā gadījumā piespiedu izpilde tiks vērsta pret parādniekam piederošo daļu nekustamajā īpašumā, kas atrodas Bukarestē [...].
- 8 Parādnieks apstrīdēja piespiedu izpildi, atsaucoties uz tiesību veikt piespiedu izpildi noilgumu, prasība tika reģistrēta *Judecătoria Sectorului 1* (Bukarestes 1. sektora pirmās instances tiesa) reģistrā [...] un izlemta ar spriedumu civillietā Nr. 2090/2019, kas kļuva galīgs pēc apelācijas sūdzības noraidīšanas. Šajā lietā tika galīgi konstatēts, ka attiecīgā apstrīdēšana (kurā tika izdarīta atsauce uz tiesību veikt piespiedu izpildi noilgumu) bija nokavēta.
- 9 2020.gada 17. februārī ar prasību, kas tika reģistrēta *Judecătoria Sectorului 1* (Bukarestes 1. sektora pirmās instances tiesa) reģistrā [...], parādnieks apstrīdēja piespiedu izpildi, lūdzot tiesai ar spriedumu konstatēt līguma noteikuma par komisijas maksas iekasēšanu par lietas uzsākšanu un līguma noteikuma par kredīta pārvaldības ikmēneša komisijas maksas iekasēšanu negodīgu raksturu, un pēc apstrīdēto līguma noteikumu negodīgā rakstura konstatējuma atcelt piespiedu izpildes procedūras, kas ir reģistrēta Tiesu izpildītāju birojā [...], izpildes aktus. Prasības pamatojumā parādnieks apgalvoja, ka ir nepieciešams atmaksāt summas, kas tika prettiesiski apķīlātas, pamatojoties uz minētajiem līguma noteikumiem.

II. Pušu prasījumi un argumenti:

- 10 Atbildētājas *Next Capital Solutions LTD* un *BRD Groupe Soci t  Generale S.A.* izvirzīja iebildumu par piespiedu izpildes apstrīdēšanas noilgumu, apgalvojot, ka termiņš, kurā var apstrīdēt piespiedu izpildi, saskaņā ar Rumānijas Civilprocesa Kodeksa 715. panta 1. un 2. punkta tiesību normām, sākās jau 2015. gada 2. martā, kad **[orig. 3. lpp.]** prasītājam tika paziņoti pirmie izpildes dokumenti. Turklāt prasītājs zināja par piespiedu izpildi jau no pirmā maksājuma ieturēšanas, atbilstoši 2015. gada 8. aprīļa kvītij [...] un atbilstoši 2015. gada 5. augusta pieprasījumam un maksājuma saistībai – kas ir datums, sākot no kura tam bija iespēja atsaukties uz iebildumiem, kas tika izvirzīti prasības pieteikumā. Tādējādi, ņemot vērā datumu, kurā tika paziņoti pirmie izpildes akti (2015. gada 2. marts), un turklāt datumu, kurā tika ieturēts pirmais maksājums (2015. gada 8. aprīlis), un datumu, kurā tika reģistrēts iebildums pret piespiedu izpildi (2018. gada 28. decembris), kas ir vairāk nekā 3 gadi pēc tam, kad prasītājam tas ir kļuvis zināms, tiek lūgts noraidīt iebildumu pret piespiedu izpildi kā iesniegtu nokavēti.
- 11 Prasītāji apgalvo, ka aplūkojamais iebildums ir celts atbilstoši [Eiropas Savienības Tiesas] 2019. gada novembra rīkojumam lietā C-75/19.

III. Tiesvedības norise:

- 12 Pirmās instances tiesa apmierināja iebildumu par noilgumu un, saskaņā ar Rumānijas Civilprocesa Kodeksa 71[5]. panta 1. un 3. punkta tiesību normām, noraidīja iebildumu pret piespiedu izpildi kā iesniegtu nokavēti, ņemot vērā Tiesas 2019. gada novembra rīkojumu, nospriežot, ka minētais rīkojums prasa atzīt patērētājam iespēju atsaukties uz līguma noteikumu negodīgo raksturu, nevis iespēju celt šādu prasību *sine die* [bez laika ierobežojumiem]. Šajā ziņā tiek norādīts:

“Šajā lietā tiesa nepaziņoja neko jaunu, jo tika vienprātīgi atzīts, ka patērētājs vienmēr var atsaukties uz līguma noteikumu negodīgo raksturu, jebkurā procesā.

Turklāt šajā lietā [tiesa] vienīgi atzina, ka patērētājs nezaudē tiesības atsaukties uz līguma noteikumu negodīgo raksturu iebildumu pret piespiedu izpildi posmā, neskatoties uz apstākli, ka pēc Likuma Nr. 310/2018, ar ko tika grozīts Civilprocesa Kodekss, tam ir pieejams alternatīvs tiesību aizsardzības līdzeklis, proti, prasība saskaņā ar vispārējām tiesībām, kas tomēr netika apšaubīts valsts tiesībās.

Visā [tiesas] argumentācijā, kas pamato attiecīgo secinājumu, ir uzskatīts, ka ir būtiski izpildes laikā, iebilstot pret piespiedu izpildi, atsaukties uz līguma noteikumu negodīgo raksturu, bet ne uz prasību par piespiedu izpildes apstrīdēšanu kā instrumentu, kuru jebkurā laikā var izmantot, lai iebilstu pret piespiedu izpildi”.

- 13 Šobrīd *Tribunalul București* (Bukarestes apgabaltiesa) ir jālemj par apelācijas sūdzību, kuru apelācijas sūdzības iesniedzēji iesniedza par pirmās instances tiesas spriedumu, lūdzot noraidīt iebildumu par noilgumu un apmierināt prasības pieteikumu.

IV. Juridiskais pamatojums

Savienības tiesības:

- 14 Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV 1993, L 95, 29. lpp. [.]); turpmāk tekstā – “Direktīva 93/13/EEK”).

Valsts tiesības:

- 15 *Legea nr. 193 din 6 noiembrie 2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori* (2000. gada 6. novembra Likums Nr. 193 par negodīgiem noteikumiem līgumos, kas noslēgti starp pārdevējiem vai piegādātājiem un patērētājiem, 2000. gada 10. novembra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 560), ar 2014. gadā izdarītajiem grozījumiem (turpmāk tekstā – “Likums Nr. 193/2000”) 1. un 6. pantā ir paredzēts attiecīgi, ka pārdevējiem vai piegādātājiem ir aizliegts iekļaut negodīgus noteikumus līgumos ar patērētājiem un ka negodīgie noteikumi nerada sekas attiecībā uz patērētājiem. Šī likuma 14. pantā ir paredzēts, ka patērētājiem, kurus nelabvēlīgi ietekmē līgumi, kas noslēgti, pārkāpjot šī likuma noteikumus, ir tiesības vērsties tiesu iestādēs saskaņā ar Civilkodeksa un Civilprocesa Kodeksa noteikumiem **[oriģ. 4. lpp.]**.
- 16 *Legea nr. 134 din 1 iulie 2010 privind Codul de procedură civilă* (2010. gada 1. jūlija Likums Nr. 134, Civilprocesa Kodekss, *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 247/2015; turpmāk tekstā – “Civilprocesa Kodekss”) 712. panta 1. punkts ieinteresētajām personām vai personām, kuras ir cietušas piespiedu izpildes dēļ, ir piešķirtas tiesības apstrīdēt pašu piespiedu izpildi, tiesu izpildītāja pieņemtos lēmumus un jebkuru piespiedu izpildes dokumentu. Minētā panta 2. punktā ir paredzēta apstrīdēšanas iespēja arī gadījumā, ja kļūst nepieciešami izpildes rīkojuma nozīmes, apjoma vai īstenošanas precizējumi.
- 17 Civilprocesa Kodeksa 713. pantā, kas attiecas uz piespiedu izpildes apstrīdēšanas pieņemamības nosacījumiem, 2. punktā ir paredzēts, ka, ja piespiedu izpildi veic pamatojoties uz izpildes rīkojumu, kas nav spriedums, parādnieks, apstrīdot piespiedu izpildi, var atsaukties arī uz faktiskajiem vai tiesiskajiem pamatiem, kuri pēc būtības attiecas uz tiesību, kas ir izpildes rīkojuma pamatā, vienīgi tad, ja attiecībā uz šo izpildes rīkojumu likumā nav paredzēts īpašs procesuālais tiesību aizsardzības līdzeklis tā atcelšanai. Saskaņā ar šī panta 3. punktu minētā puse [parādnieks] nevar celt jaunu iebildumu ar pamatiem, kuri pastāvēja pirmā iebilduma dienā.

- 18 Minētā kodeksa 715. pantā, kas attiecas uz termiņiem, 1. punktā ir paredzēts, ka piespiedu izpildi var apstrīdēt 15 dienu laikā no dienas, kurā iebildumu iesniedzējs uzzināja par izpildes dokumentu, kas tiek apstrīdēts, un parādniekam, kas apstrīd pašu piespiedu izpildi, termiņu aprēķina sākot no dienas, kurā tas saņēma rīkojumu, kas paredz piespiedu izpildi, vai maksājuma rīkojumu, vai arī no dienas, kurā tas uzzināja par pirmo izpildes dokumentu. 3. punktā ir paredzēts, ka iebildumu par izpildes rīkojuma nozīmes, tvēruma vai īstenošanas precizēšanu var celt jebkurā brīdī, līdz tiesību veikt piespiedu izpildi noilgumam.
- 19 Minētā kodeksa 720. pantā, kas attiecas uz tiesas nolēmuma par [piespiedu izpildes] apstrīdēšanu sekām, 1. punktā ir paredzēts, ka, ja iebildums pret piespiedu izpildi ir apmierināts, tiesnesis, ņemot vērā iebilduma priekšmetu, atkarībā no gadījuma groza vai atceļ apstrīdēto izpildes dokumentu, uzliek atcelt vai izbeigt pašu piespiedu izpildi, atceļ vai interpretē izpildes rīkojumu.
- 20 638. panta 2. punktā ir paredzēts, ka izpildes rīkojumu, tostarp kredītlīgumu, izpildes apturēšanu var lūgt arī prasības pieteikumā par to atcelšanu un tādā gadījumā ir piemērojamas tās pašas procesuālās tiesību normas, kas ir piemērojamas lūgumam apturēt piespiedu izpildi, kuru iesniedz, apstrīdot piespiedu izpildi, proti, [Civilprocesa] Kodeksa 719. panta tiesību normas.

V. Prejudiciālais jautājums

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu juridiskais pamatojums:

- 21 Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pants.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts:

- 22 Šajā gadījumā rodas jautājums, kā interpretēt direktīvu aspektā par nepieciešamību garantēt patērētāja tiesības jebkurā piespiedu izpildes procedūras brīdī atsaukties uz līguma noteikumu negodīgu raksturu, izmantojot piespiedu izpildes apstrīdēšanu, pat tad, ja patērētājs var arī celt prasību tiesā, prasības pieteikumā pēc būtības lūdzot apturēt piespiedu izpildi. Šis jautājums rodas, pirmkārt, jo izpildes tiesnesis ar vienu un to pašu spriedumu var arī lemt par izpildes dokumentu spēkā esamību un ir vienīgais, kas var lemt par izpildes rīkojuma spēkā neesamības sekām piespiedu izpildes procedūrā. Otrkārt, Tiesa ar 2019. gada 6. novembra **[oriģ. 6. lpp.]** rīkojumu lietā C-75/19, EU:C:2019:950, nosprieda, ka Direktīva 93/13/EEK ir jāinterpretē tādējādi, ka tā nepieļauj tādu valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru patērētājam, kurš ir noslēdzis aizdevuma līgumu ar kredītiestādi un attiecībā uz kuru šis profesionālis [kredītiestāde] ir uzsācis piespiedu izpildes procedūru, tiek liegts, beidzoties piecpadsmit dienu termiņam, skaitot no pirmā šīs procedūras akta paziņošanas dienas, atsaukties uz negodīgu noteikumu esamību, lai iebilstu pret minēto procedūru, tādā gadījumā, ja prasības konstatēt negodīgu noteikumu esamību celšanai tiesā tomēr nav piemērojami nekādi [noilguma] termiņi un tā neļauj apturēt piespiedu izpildes procedūru pirms tiek pieņemts lēmums par prasību konstatēt negodīgu noteikumu

esamību. Tā kā šis gadījums ir analogisks lietā C-75/19 izskatītajam gadījumam, bet atšķiras būtiskajos aspektos, kurus analizēja Tiesa, ir jāsniedz direktīvas interpretācija arī gadījumam, ja prasības celšana tiesā ļauj apturēt piespiedu izpildi.

- 23 Apstiprinošas atbildes gadījumā valsts tiesai, ievērojot likumības principu, ir jāmeklē veids, kā interpretēt valsts tiesību normas piespiedu izpildes jomā, lai valsts tiesību sistēmas ietvaros ļautu patērētājam apstrīdēt piespiedu izpildi, pamatojoties uz līguma noteikumu negodīgu raksturu arī pēc piecpadsmit dienu termiņa, kas ir paredzēts Civilprocesa Kodeksa 715. pantā.
- 24 Ja valsts tiesa neatradīs šādu interpretācijas paņēmieni, ir jāatbild uz jautājumu, vai, gadījumā, ja Tiesa konstatē, ka valsts procesuālajā sistēmā no direktīvas (šajā gadījumā Direktīvas 93/13) izrietošo tiesību efektīva aizsardzība nevar tikt garantēta, Tiesas izdarītā direktīvas interpretācija liek dalībvalstij nepiemērot tādu valsts procesuālo tiesību normu kā Civilprocesa Kodeksa 715. pants, kas reglamentē termiņu, kurā var apstrīdēt piespiedu izpildi.

DARBBA VERSIJA